

BRAINPORT

Navigator 2013

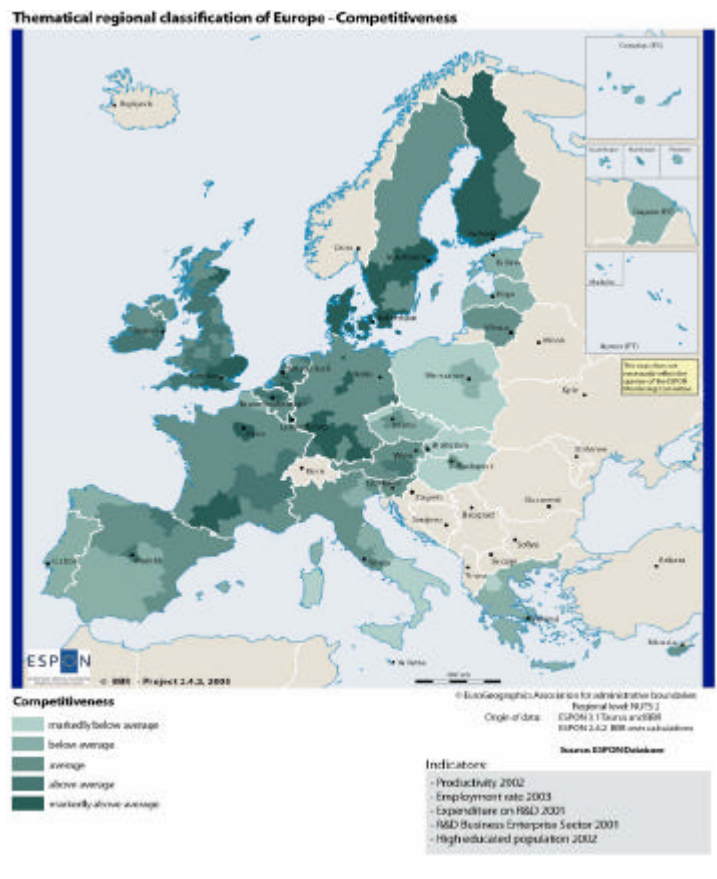
Lissabon voorbij!

Samenvatting

Samenvatting Brainport Navigator 2013: Lissabon voorbij!

Met de Brainport Navigator 2013 streeft Brainport Eindhoven/Zuidoost-Brabant Lissabon voorbij. Voor een regio met een unieke symbiose van maakindustrie en toptechnologie (kennisindustrie) van wezenlijk belang en in nationaal perspectief een absolute noodzaak.

- De Regio Eindhoven staat te boek als Brainport, hot spot binnen de Toptechnologieregio Zuidoost-Nederland. Ook internationaal dankzij de vooraanstaande positie op het gebied van R&D. Brainport scoort in Europa hoog op productiviteit, werkgelegenheid, R&D uitgaven, innovatiepotentieel en opleidingsniveau bevolking Brainport Eindhoven/Zuidoost Brabant is nr. 1 op het gebied van R&D in Nederland en zorgt ervoor dat Nederland een plaats heeft in de top van het Europese Innovation Scoreboard (45% van de private bestedingen aan R&D in Nederland wordt in Brainport gedaan).
- De 'footprint' van Brainport is de regio van 21 gemeenten, zo'n 725.000 inwoners en 355.000 arbeidsplaatsen. Met een kennisindustrie die in de haarvaten zit. Op basis van 'proximity': massa, compleetheid in de keten van fundamentele research tot en met het ontwikkelen, produceren en vermarkten van producten.
- Brainport Eindhoven/Zuidoost Brabant is het trekpaard van de Nederlandse economie. Met, in 2004 ruim een dubbel zo hoge groei van de omzet als landelijk gemiddeld (3% tegen 1,1%). Met 30.000 arbeidsplaatsen in de industrie en 40% van de toegevoegde waarde in de maakindustrie. Met op de schaal van Zuidoost-Nederland een hogere bijdrage aan het Bruto Nationaal Product (14,5%) dan randstedelijke regio's als Groot Amsterdam (11,2%), Utrecht (8,9%) en Groot Rijnmond (8,6%).
- In de mondiale competitie moet Europa, dus ook Nederland, het hebben van kennis (educatie, Research & Development en innovatie).
- Brainport Eindhoven/Zuidoost Brabant is de enige regio in Nederland en een van de weinige regio's in Europa die aan de Barcelonanorm uit de Lissabondoelstellingen voldoet (R&D = 3% van BRP).

Het is dus zaak voor Nederland dat Brainport deze positie kan behouden en versterken.

Dat betekent voor Brainport:

- **Blijvende inzet op kennisintensiteit** in de economische structuur. De industrie 'levert' in directe zin circa een kwart van de arbeidsplaatsen in Nederland. De Regio Eindhoven, met haar kennisintensieve maakindustrie, scoort boven dit landelijk gemiddelde. Het belang van de industrie voor de werkgelegenheid reikt nog verder doordat ook een belangrijk deel van de werkgelegenheid in de dienstensector hierop is gestoeld. De, in werkgelegenheid, relatief belangrijker wordende zakelijke dienstverlening vindt haar voedingsbodem in de industrie. Met een hoger dan gemiddelde landelijke vertegenwoordiging van de industrie in de totale werkgelegenheid, voornamelijk in de kennisintensieve maakindustrie, is deze sector zowel voor de regionale als voor de nationale economie, een wezenlijke autonome groeifactor. Massaproductie in de industrie migreert. 42% van de bedrijven in de maakindustrie verwacht verplaatsing van delen binnen 2 jaar, 16% heeft al productie verplaatst (Deloitte, 2005). Met het verplaatsen van de productieactiviteiten bestaat het risico dat ook delen van de R&D worden meegezogen (verwacht door 70% van de industriële De industrie zal niet verdwijnen uit Nederland, indien deze zich vooral richt op kwalitatief hoogwaardige producten in nichemarkten. Brainport heeft hiervoor de goede uitgangspositie met een kennisintensieve maakindustrie die een autonome groeifactor van belang is voor de regionale en nationale economie. De

zakelijke dienstverlening wordt relatief belangrijker, vooral transport en communicatie, met een toenemend belang van ICT bij een, evenals in de industrie, stijgende arbeidsproductiviteit. Een zorg is dat Brainport publieke investeringen in R&D ontbeert.

- **Kiezen voor grensoverschrijdende samenwerking.** Om te kunnen excelleren als toptechnologieregio is het behalen van de Barcelonanorm, zoals nu al het geval is in Brainport, onvoldoende. Het zou tenminste om een verdubbeling moeten gaan (5-6%), kijkend naar de ontwikkeling in andere toptechnologieregio's zoals Stockholm, Stuttgart, Vastverige en Braunschweig. Daarvoor is kritische massa nodig. De grensoverschrijdende samenwerking van Brainport in het ELAt-programma (Eindhoven-Leuven-Aken triangle) en met Vlaanderen en Nordrhein-Westfalen is daarom van strategisch belang en biedt goede perspectieven, ook naar de 'Regions of knowledge' die in het Europa van 2013 een sleutelrol zullen gaan vervullen. Daarvoor zullen ook de publieke investeringen in R&D in Brainport moeten stijgen. Deze blijven nu (met 0,4 % t.o.v. 1%) sterk achter bij de Barcelonanorm. In tegenstelling tot de private investeringen in R&D waarmee de Regio Eindhoven voorloopt op de norm (2,2% t.o.v. 2%).
- **Investeren in een evenwichtige sociaal-economische ontwikkeling.** Er is een sterke wederzijdse relatie, zo leren ook de lessen uit Europa, tussen economische ontwikkeling, armoede en sociale ongelijkheid. De samenhang tussen sociale en economische dimensies is van wezenlijk belang voor een dynamische en concurrerende kenniseconomie. Ook voor de kenniseconomie van Brainport.

De **Triple Helix**, de hechte samenwerking tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid is het fundament onder Brainport. Die hechte samenwerking snijdt hout en is daardoor een onderscheidende factor van belang. Niet alleen in het bepalen van de agenda, maar ook in de concrete uitvoering ervan vinden partijen elkaar. Getuige de resultaatgerichte en succesvolle uitvoering van structuurversterkende programma's als Horizon. Het Brainport programma is een logisch vervolg van de ingezette koers met een opschaling van regionaal, via grensoverschrijdend naar mondiaal.

Programma's voor economische structuurversterking - (sub)doelen		
Horizon	ELAT	Brainport
2002 – 2006 regionaal	2005 – 2007 grensoverschrijdend	2005 – 2013 mondiaal
Doel: Van industriële mainport naar toptechnologie regio Subdoelen: ▶ Oplossen/reductie structurele tekorten arbeidsmarkt ▶ Verhogen rendement kennis door innovaties/markt ▶ Reductie conjunctuurgevoeligheid/ diversificatie ▶ Verhogen internationale zichtbaarheid/reputatie	▶ Toptechnologieregio op internationaal niveau ▶ Economies of scope, scale & skills	Doel: Continuüm voor economische en maatschappelijke ontwikkeling Subdoelen: ▶ Creëren van evenwicht op de arbeidsmarkt ▶ Innovatie door het vermarkten van toegepaste kennis ▶ Vermindering conjunctuurgevoeligheid door diversificatie ▶ Creëren van een stimulerend vestigingsklimaat ▶ Versterken internationale zichtbaarheid en reputatie Missie: Duurzaam succesvol economisch functioneren op mondiaal niveau dankzij een innoverende kennisindustrie Ambitie: Excelleren als Europese toptechnologieregio

Bron: Brainport 2013

De uitdaging ligt in voortzetting van deze samenwerking in de Triple Helix op basis van een meerjarig commitment, waarbij leiderschap wordt getoond door de partijen vanuit hun onderscheidende rollen in focus, selectiviteit en de ontwikkeling en uitvoering van initiatieven en projecten.

De agenda Brainport 2013 is van en voor de Triple Helix. Dit betekent voor Brainport voortzetten van de succesvolle koers:

Met als **doelstelling**:

Het creëren van een continuüm voor economische en maatschappelijke ontwikkeling.

Met als subdoelen:

- *creëren van evenwicht op de arbeidsmarkt*
- *innovatie door het vermarkten van toegepaste kennis(in producten)*
- *vermindering van conjunctuurgevoeligheid door diversificatie*
- *creëren van een stimulerend vestigingsklimaat*
- *versterken internationale zichtbaarheid en reputatie*

En als **missie** :

Duurzaam succesvol concurreren op mondiaal niveau dankzij een innoverende kennisindustrie.

En als **ambitie**:

Excelleren als technologie (kennis-)regio waarin innovatie de motor is voor duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling.

Brainport is gestoeld op netwerken van bedrijven, researchcentra en onderwijsinstellingen, nationaal en internationaal, met als basis met als basis Eindhoven-Leuven-Aken. Met blijvend oog voor de menselijke maat. Dat netwerk, dus Brainport nodigt uit tot samenwerking, tot eigenstandige Brainport Programma's gebaseerd op kracht en meerwaarde in het netwerk.

Brainport kiest in de koers voor een integrale aanpak met acties op sleutelfactoren die te bundelen zijn in de domeinen People, Technology, Business, Basics.

De **focus** voor de Brainport koers ligt binnen de landelijk geldende **sleutelgebieden** en daarmee samenhangende acties die in Brainport Eindhoven herkenbaar en erkend zijn. Het gaat hierbij om Hightech systemen en materialen, de creatieve industrie en food & flowers.

De keuze voor het investeren in een bepaalde sector of applicatiegebied in Brainport verloopt via het mechanisme waarlangs getoetst wordt of:

- 1. het tot een sleutelgebied behoort en/of het sleutelgebied ondersteunt/faciliteert;*
- 2. voldoende kritische massa in bedrijvigheid en kennis aanwezig is;*
- 3. voldoende draagvlak wordt geboden door de Triple Helix*

De koers

De Brainport koers wordt gedreven door duurzame economische structuurversterking, maar vraagt ook om initiatief en actie op het terrein van de ruimtelijk-fysieke en sociaal- maatschappelijke structuur. Kortom, Brainport vraagt om een integrale aanpak met inzet op:

- Het ontwikkelen van **innovation centres**, centres of excellence (volgens het open innovatiemodel) rond microsystemen, (an)organische medische systemen, embedded systemen, elektronische netwerkapplicaties (connectivity, etc.), high precision equipment, fijnchemie/materialen, automotive. Het gaat om het creëren van, in internationaal perspectief, Poles de competitivité.
- Het faciliteren van **een gelaagde structuur** met zowel grootbedrijf als midden- en kleinbedrijf. Met een geolied mechanisme voor vraagarticulatie en kennisoverdracht, waarbij de focus in het midden- en kleinbedrijf wordt gelegd op bedrijven met innovatiepotentie en -kracht, de zogenaamde toepassers (ontwikkelaars en volgers).
- Het bouwen van **business & technology communities** die aansluiten bij de speerpunten van de regio (lifetech, food, automotive, ICT etc.) en het open innovatiemodel ondersteunen.
- Het bieden van een inspirerend en resultaatgericht **start-up- en groeiklimaat** dat ook attractief is voor venture capitalists. Met de overheid en grote bedrijven als **launching customer**.
- Het stimuleren en faciliteren van **ondernemerschap**. Met regelgeving die stimuleert in plaats van belemmert. In Eindhoven mag je het opnieuw proberen als je failliet gaat. Falen mag/moet om ervan te kunnen leren.

- Het bieden van **bedrijfsvestiginglocaties** met een Brainportprofiel: ruimte en kwaliteit, beschikbaar en bereikbaar.
- Het bieden van een **Toptech (kennisindustrie)instrumentarium** / sociaal arrangement: flexibilisering arbeid, inschakeling van inactieven, op maat gesneden opleidingsstructuur, duaal stelsel. Met een opleidingsstructuur die aansluit op de regionale behoefte van het bedrijfsleven.
- De wereld als speelveld: **internationale positionering**. Het benutten en uitbreiden van netwerken met andere toptechnologie regio's.
- **Een leef- en werkomgeving** die faciliteert en stimuleert (wonen, cultuur, bereikbaarheid etc.). In staat om (jonge)mensen uit binnen- en buitenland aan de regio te binden. Quality of life is een belangrijke concurrentiefactor in een kenniseconomie.
- Het **aantrekken en behouden van kenniswerkers**. Wereldwijd is sprake van een 'battle for talent'. Dit vraagt om gerichte en gecoördineerde inspanning voor het werven, maar ook het binden van (top)talent aan Brainport.
- Het benutten en doorontwikkelen van de voorsprongpositie die is opgebouwd op het gebied van **ICT** (breedband) t.b.v. maatschappelijk en economische toepassingen, o.a. het delen van kennis en ervaringen.
- Brainport als **proeftuin**: Leef in je eigen toekomst. Naar het voorbeeld van de Phileas en Kenniswijk kan Brainport een testbed zijn voor bijv. dynamisch verkeersmanagement, maar ook een kanszone waarin regelgeving tijdelijk (gedeeltelijk) wordt los gelaten. Benut daarbij ook specifieke kenmerken van Brainport (bijv. de vooroplopende breedbandinfrastructuur of het opleidingsprofiel van de bevolking). Proeftuin zijn betekent ook dat falen mag in Brainport en soms zelfs moet om ervan te kunnen leren.
- **Het zelfbeeld / de trots** van de Brainportbewoners: Bevolking en bedrijven mogen zich bewust zijn van de positie en het belang van Brainport. Ook de trots van de regio, de Brainportmentaliteit, is een element in het koersen op de Brainportdoelstellingen.
- Het versterken van bekendheid en **imago** van Brainport. Het communiceren van de importantie van Brainport in (inter)nationaal perspectief. Van belang voor het stimuleren van belangstelling en support voor Brainport.
- De **acquisitie van (buitenlandse) investeringen**: bedrijven en instellingen die passen in en bijdragen aan het Brainportprofiel (high tech systemen en materialen, creatieve industrie, food & technology en ICT en Chemie als enabling sectoren).
- Programma's gericht op het faciliteren en stimuleren van de **sleutelgebieden**.
- Een **actieve Triple Helix** (bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid) die vaandeldrager van Brainport is.

Dit zijn de thema's, de sleutelfactoren die gelden als basis voor het uitvoeringsprogramma, de koers Brainport en die zijn samen te brengen in de domeinen. De domeinen zijn onderverdeeld naar sleutelfactoren.

PEOPLE: - Arbeidsmarkt - Opleidingen - Ondernemerschap - Brainporttrots	TECHNOLOGY : - Innovation Centres, Centres of excellence - Kennistransfer - Programma's sleutelgebieden
BUSINESS: - Acquisitie - Start-up en doorgroei - Business & technology communities - Business development - Clustering - Voorlichting/communicatie	BASICS: - Internationaal - Bereikbaarheid - Imago - Quality of life - Bedrijfslocaties - ICT - Samenwerking in Triple Helix

Daarbij horen prioriteiten en investeringen in financiële termen, maar ook in termen van beleid en regelgeving. De voorsprongpositie van Brainport doorzetten is, in een sterk competitieve omgeving, noodzakelijk.

De Triple Helix van de regio neemt hierin het voortouw en creëert zo kansen voor Nederland. Kansen die benut kunnen worden door bijvoorbeeld meer publiek te investeren in Brainport of de rol als proef/testregio te faciliteren.

Alle zeilen bijzetten is noodzaak, niet alleen door de regio, maar ook provinciaal, nationaal en Europees.

De prioriteiten liggen bij de sleutelfactoren en initiatieven binnen de Brainport-domeinen People, Technology, Business en Basics. Deze domeinen bieden ook aansluiting op de Europese programma's voor de periode 2007-2013, waarin de regio's een belangrijke rol krijgen toebedeeld.

People

Brainport staat voor: ondernemerschap, flexibele arbeidsmarkt, dynamiek en excellentie in opleidingen, zelfbewustzijn.

People – Ondernemerschap

Doel: bevorderen ondernemersmentaliteit. Meer nieuwe ondernemers en meer ondernemerschap bij werknemers van bedrijven.

- Brabant Entrepreneurial School
- Stimuleringsprogramma Ondernemerschap
- Coaching ondernemers en verbeteren toegang tot investeerders (ELAt)

People – Arbeidsmarkt

Doel: verbetering match vraag en aanbod kwantitatief en kwalitatief

- Toptech (kennisindustrie) instrumentarium
- Bevorderen doorstroming/carrièreontwikkeling
- Inzet inactieven op de arbeidsmarkt

People – Opleidingen

Doel: een Brainport-fit opleidingsstelsel

- Herstructureren beroepsonderwijs
- Internationale school (campus)

People – Brainport trots

Doel: bereiken trots en zelfbewustzijn bij bewoners, bedrijven en instellingen van Brainport op basis van positie, belang en potentie.

- Impulsprogramma Brainport mentaliteit

Technology

Brainport staat voor toptechnologie, excellente kennis-bedrijfsmatch (vraagarticulatie en kennisoverdracht), creativiteit in toepassing in een open innovatieomgeving/cultuur.

Technology – Centers of Excellence

Doel: stimuleren innovatie op snijvlak technologiegebieden en toepassingsvelden multidisciplinair in open innovatie (innovation centres: publiek en privaat)

- Holstcentre
- Molecular Medicine Institute (inclusief Molecular Imaging)
- Dutch Polymer Institute (DPI): doorontwikkeling/Wageningen/NIMR
- Embedded System Institute (ESI): doorontwikkeling tot toptechnologie-instituut
- Innovation Centers Automotive (o.a. TNO Automotive), High Dutch Manufacturing Institute, Design, IT Lifestyle en wellbeing (Telematica Instituut)

Technology – Kennistransfer

Doel: door kenniscirculatie bevorderen van innovatie bij MKB. Focus op ambitie en excellentie.

- Generiek:
 - o Cluster United Brains, Lectoraten Fontys, TU/e Innovation Lab
 - o Programma HBO Kennistransfer

- Specifiek: Kennisnetwerken
 - o Metaalhuis
 - o Sports & Technology
 - o Design Connection
 - o Newtrition Connection
 - o Be-linked (ICT)
 - o Embedded House
- Programma's snijvlak technologie – maatschappelijke domeinen
 - o Programma Zorg en Technologie
 - o Programma Mobiliteit en Technologie

Technology – Programma's Sleutelgebieden 2006 – 2013

Doel: optimaal benutten potenties van de sleutelgebieden

- Programma Design & Technology
- Programma Food & Technology

Business

Brainport staat voor: start-ups, business development, ontmoeting en samenwerking

Business – Start-ups

Doel: het bevorderen van start-ups (sneller, beter, meer)

- Generiek: startersfinanciering
- Specifiek: Supportprogramma's start-ups

Business – Acquisitie

Doel: het versterken van (de kritische massa) van bedrijvigheids- en technologiecombinaties passend in het Brainportprofiel

- Stichting TLER – High Tech Campus Eindhoven
- Programma acquisitie toptechvestigingen volgens Brainport-profiel
- Programma bedrijfshuisvesting Brainport

Business – Voorlichting / communicatie

Doel: het vergroten van de bekendheid en toegankelijkheid van (innovatie)instrumentarium voor het Midden- en Kleinbedrijf

- Mobiele Helpdesk voor ondernemers

Business – Business development

Doel: stimuleren van (open) innovatie door het vormen van toegesneden netwerken

- Business & Technology communities

Basics

Brainport staat voor attractief vestigingsklimaat, quality of life, internationale oriëntatie, voorop in ICT (infra, diensten en gebruik).

Basics

- International community
- Bereikbaarheid (diverse projecten)
- Kwaliteit stedelijk milieu (diverse projecten)
- Bedrijfslocaties
- ICT (infrastructuur (breedband), diensten, gebruik, kennisbundeling)

- Triple Helix nationaal (Brainport Navigator 2013) en internationaal (o.a. in ELAt, Regions of Knowledge, International Design & Technology Community Chain)

Met de prioriteiten 1 en 2 is, op basis van ramingen, een investering van tenminste 1,5 miljard Euro gemoeid (incl. prioriteit 3 ruim 1,75 miljard Euro). Hierin ligt een opdracht om te investeren besloten voor publieke en private partijen. Het gaat echter niet alleen om financiële investeringen. Het creëren van randvoorwaarden in beleid en wet- en regelgeving om Brainport de ruimte te geven is evenzo urgent. Met Brainport heeft Nederland een troefkaart in handen. De noodzaak tot versnelling in combinatie met kwaliteit vereist directe financiële investeringen. Excelleren als toptechnologieregio op het Europese en mondiale speelveld vereist echter, naast geld, ook speelruimte. Te vertalen in 'regelvrije zone voor de kennisindustrie', in lijn met de Kansenzones. Bijvoorbeeld, een op de toptechindustrie toegesneden instrumentarium van wetten en regels dat in experimentele vorm beproefd zou kunnen worden in Brainport. Ook support bij bijvoorbeeld de communicatie over de internationale positionering van Brainport is van belang.

Wat is het rendement van investeren in Brainport?

Nationaal, dat Nederland positie kan winnen in de mondiale economische competitie. Investeren betekent uiteindelijk ook renderen in werkgelegenheid.

Uitgaande van productiviteitsverbetering en het kunnen behouden van de voorsprongpositie in R&D en in omzetgroei (3 tot 4% regionaal t.o.v. 1,5 % landelijk) mag een groei in werkgelegenheid van 1-2% worden verwacht in Brainport.

De koers vraagt om continue navigatie. Dat betekent ook weten waar je bent, waar je staat via een Brainport monitor, meetinstrument van de Triple Helix in Brainport.

Tenslotte is communicatie over de Brainportkoers en de Brainport-initiatieven en -resultaten van essentieel belang zowel voor het draagvlak van de koers als voor het commitment van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid op projectniveau.

We beginnen niet opnieuw, maar we bouwen verder. Brainport vraagt om efficiënt investeren in kennis en kunde. Investeren in Brainport is investeren in de Nederlandse economie.

Brainport is dé kans voor Nederland in het Europa van 2013.

Brainport Navigator: Lissabon voorbij

Het Brainport programma geeft de koers aan naar het doel en ambitie: excelleren als Internationale toptechnologieregio.

Brainport zonder grenzen

- De grenzen van toptechnologie worden bepaald door netwerken van bedrijven, researchcentra en onderwijsinstellingen, nationaal en internationaal.
- De schaal van Brainport is grensoverschrijdend en internationaal. Hotspot is de Regio Eindhoven, kern van de toptechnologieregio Zuidoost-Nederland
- Brainport werkt samen in Europese programma's, onder meer het ELAt-programma (Eindhoven-Leuven-Aken triangle).

BRAINPORT People

PEOPLE

Brainport staat voor: ondernemerschap, flexibele arbeidsmarkt, dynamiek en excellentie in opleidingen, zelfbewustzijn

Verklaring bij overzichten

Budget (1 = Investerings, 2 = Exploitatie, 3 = Totaal). De vermelde budgetten zijn gebaseerd op ramingen.

PM = project reeds in uitvoering, bedrag reeds beschikbaar voor/bij partijen

N.T.B. = extra financiering gewenst, bedrag nader te bepalen

PEOPLE - Sleutelfactor I Ondernemerschap

Doel: Ondernemersmentaliteit bevorderen. Meer nieuwe ondernemers en meer ondernemerschap bij werknemers van bedrijven.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Brabant entrepreneurial school	In ontwikkeling Provincie Noord-Brabant, BrabantStad	1			PM
► Stimuleringsprogramma ondernemerschap: Ondernemer voor de klas, ondernemersboegbeelden, ondernemerscompetities	Te ontwikkelen	1		3,2	3,2
► Virtual entrepreneurship centre	Onderdeel ELAt	1		1,6	1,6
Totaal					4,8

PEOPLE - Sleutelfactor II Arbeidsmarkt

Doel: Verbetering match vraag en aanbod kwantitatief en kwalitatief.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Toptech (kennisindustrie) instrumentarium (inzicht, aanwas, match) met ondermeer: ◦ monitor (inzicht in de in- en uitstroom opleidingen t.o.v. de behoefte van het bedrijfsleven); ◦ Sociaal arrangement (flexibilisering arbeid, poolvorming, opleidings-sponsorplannen, POP's in het onderwijs etc.) ◦ imago actie 'Werken in de kennisindustrie' ◦ testbed	Te ontwikkelen	1	0,2	1,6	1,8
		1		1,6	1,6
				20	20
		1			PM
		1			PM
► Bevordering doorstroming/ carrièreontwikkeling: ◦ COP: competentie ontwikkelpunt gericht op het behalen in duaal stelsel van een regulier diploma op basis van verworven competenties ◦ ROC's programma's gericht op doorstroming	Operationeel, verder uit te bouwen conform Innovatieplatform – werkgroep Leijnse	1			PM
		1		3,2	3,2
► Inzet inactieven op de arbeidsmarkt: ◦ Werkgelegenheids-programma kennisindustrie	Te ontwikkelen	1	0,4	1,6	2,0
Totaal					28,6

PEOPLE - Sleutelfactor III

Opleidingen

Doel: een Brainport fit opleidingenstelsel.

Initiatieven - generiek	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Herstructurering beroepsonderwijs, verticale integratie leren en werken passend bij regioprofiel	In ontwikkeling conform Innovatieplatform – werkgroep Leijnse Extra versnellen d.m.v. Brainport als proefregio	1			PM
Initiatieven - specifiek					
► Opleidingenportfolio kennisindustrie ○ concentratie en completering van de opleidingsketen (op alle niveaus) aansluitend bij economische speerpunten bijvoorbeeld automotive (WO opleiding), Design (MBO) ○ Opleidingen voor nieuwe beroepen op het snijvlak van technologie en maatschappelijke domeinen in de gehele keten (MBO/HBO/WO (bijv. telemedicine, telehospital) ○ Uitbreiding Brabant Medical school met HBO en MBO ○ Integratie commercie in technische opleidingen	In ontwikkeling	2			PM
		2			NTB
		2			NTB
		2			PM
► Exposure opleidingen kennisindustrie: ○ Communicatie over opleidingen richting studenten en bedrijven ○ Fysieke verbinding en zichtbaarheid opleidingen en kennisindustrie: etalage, bijv. op Strijp 5 (Creatieve industrie) en Groene Campus Helmond (Food, leisure)	Te ontwikkelen	2			PM
		2			PM
► Internationale school ○ Campus voor internationaal basis en voortgezet onderwijs en competitie op Europees niveau	In ontwikkeling	1			NTB + 35
Totaal					35

PEOPLE - Sleutelfactor IV

Brainporttrots (het maatschappelijk draagvlak)

Doel: bereiken trots, zelfbewustzijn bij bewoners ,bedrijven en instellingen van Brainport op basis van positie, belang en potentie.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Brainportmentaliteit: ◦ impulsprogramma om Brainportmentaliteit te ontwikkelen (o.a. Brainportambassadeurs)	Te ontwikkelen	1	0,5	4	4,5
Totaal					4,5

BRAINPORT
Technology

TECHNOLOGY

Brainport staat voor toptechnologie, excellente kennis-bedrijfsmatch (vraagarticulatie en kennisoverdracht), creativiteit in toepassing in een open innovatie omgeving/cultuur.

TECHNOLOGY - Sleutelfactor I Centres of excellence / poles de competitivité

Doel: stimuleren innovatie op snijvlak technologiegebieden en toepassingsvelden multidisciplinair in open innovatie (innovation centres: publiek en privaat).

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
▶ Holsticentre ◦ IMEC-TNO met launching customer Philips	In mei 2005 van start gegaan, doorontwikkeling	1			200
▶ Molecular Medicine Institute (incl. imaging) ◦ Samenwerking met Bio-connection Oss	In voorjaar 2005 van start gegaan, doorontwikkeling	1			300
▶ Doorontwikkeling DPI: ◦ Plastic electronics, DPI en NIMR (Delft): hybrid materials en products, DPI en WCFS (Wageningen): bio-(inspired) polymers	In voorbereiding	1			100
▶ ESI ◦ Doorontwikkeling tot Toptechnologisch instituut	In ontwikkeling	1			100
▶ Innovation Centres ◦ Cluster automotive (o.a. Vestiging TNO automotive)	In ontwikkeling	1	15		15
◦ High precision equipment	Verkenning	2			NTB
◦ Electronisch netwerkanpassaties (connectivity)	Verkenning	2			5
◦ Design	In ontwikkeling	1			20
◦ Dutch Manufacturing Institute		1	47		68,5
◦ ITI Lifestyle and well being (dependance Telematica-instituut)	In ontwikkeling	1			125
Totaal			933,5		

TECHNOLOGY - Sleutelfactor II

Kennistransfer

Doel: Door kenniscirculatie bevorderen van innovatie bij MKB. Focus op ambitie en excellentie (Top MKB : 30-40%).

Initiatieven - generiek	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Cluster United Brains, lectoraten Fontys, TU/e innovation Lab	Doorontwikkelen	1			PM
► Programma HBO kennistransfer:	Te ontwikkelen				
◦ focus op specifiek toepassings-gericht onderzoek (pilotprogramma) (RAAK)	Te ontwikkelen	1			PM
◦ communicatieplan kennistransfer (onderzoeksbank HBO, pro-actief relatiebeheer)	Te ontwikkelen	1			PM
◦ instrumentarium (kennisvouchers technologie-/toepassingspecifiek) (RAAK)	Operationeel	1			PM
Initiatieven - specifiek					
► Kennisnetwerken (connection, business development and acceleration, vraagarticulatie etc. Op het snijvlak van sleutelgebieden en maatschappelijke domeinen creëren van innovatie/new business), ook grensoverschrijdend:					
◦ Metaalhuis	Operationeel, doorontwikkelen	1			PM
◦ Sports & Technology	Operationeel, doorontwikkelen	1			PM
◦ Embedded House (in ontwikkeling)	In ontwikkeling	1	0,5	8	8,5
Design Connection Eindhoven Region, Newtrition Connection Centre en Be-Linked maken deel uit van de separate totaalprogramma's					
► Programma's (snijvlak technologie en maatschappelijke domeinen, veelal gefaciliteerd door kennisnetwerk):					
◦ Programma zorg en technologie (Connected patiënt/cliënt, telemedicine, telehospital)	In ontwikkeling	1			NTB
◦ Programma veiligheid en technologie (Wonen, bedrijventerreinen, openbare veiligheid)	Verkenning	2			NTB
◦ Programma Mobiliteit en technologie (dynamisch verkeersmanagement, launching platform truck- en transporttechnologie)	Verkenning	1			NTB
◦ Art & Technology	Verkenning	2			NTB
Totaal					8,5

TECHNOLOGY - Sleutelfactor III

Integrale programma's sleutelgebieden 2006-2013

Doel: Optimaal benutten potenties van de sleutelgebieden.

Initiatieven - generiek	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
Programma Design & Technology o.a.: Herontwikkeling Natlab Strijp S, Cacaofabriek Helmond, Incubatorprogramma, International Design & Technology Community Chain, Design House, Design Connection Eindhoven Region, Design & Technology Clusterprojecten	In ontwikkeling Design Connection Eindhoven Region is operationeel	1			65
- Programma Food & Technology, verbinding Brainport-Greenport o.a.: - Newtrition connection (food experience) - Groene campus Helmond (educatie, bedrijven food, leisure) - Floriade als carrier	In ontwikkeling	1 1 2		15	4,5 15 NTB
Totaal					84,5

BRAINPORT Business

BUSINESS

Brainport staat voor: start-ups, business development, ontmoeting en samenwerking.

BUSINESS- Sleutelfactor I Start-ups

Doel: Het bevorderen van start-ups (sneller, beter, meer).

Initiatieven - generiek	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
- Startersfinanciering: - Stimulus Venture Capital Fund - SKE - Investor's platform ELAt - Uitwisseling starters international ELAt	- Operationeel - Operationeel - In voorbereiding - In voorbereiding	1 1 2 2			- PM - PM - PM - PM
Initiatieven - specifiek					
- Supportprogramma's start-ups (coaching, pre-seed capital, begeleiding, huisvesting): - Incubator 3+ - Design Incubator - TU/e innovation lab - TTPZ - Incubator Food & Technology - Incubator Lifetech	- Operationeel - Operationeel zie programma - Operationeel - Operationeel - In verkenning zie programma - In verkenning	1 1 1 1 1 2			- PM — - PM - PM 15 15
Totaal					30

BUSINESS- Sleutelfactor II

Acquisitie

Doel: Het versterken van (de kritische massa) van bedrijvigheids- en technologiecombinaties passend in het Brainportprofiel.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Stichting TLER; toegang tot faciliteiten op de High Tech Campus Eindhoven; marketing en acquisitie vestigingen die passen in het toptechnologieprofiel van de High Tech Campus en de Regio Eindhoven	Operationeel	1			PM
► Programma acquisitie toptech-vestigingen volgens het Brainportprofiel (Sleutelgebieden/maatschappelijke domeinen)	In Ontwikkeling	1	1	4	5
► Programma bedrijfshuisvesting Brainport	In Ontwikkeling	1		4	4
Totaal					9

BUSINESS- Sleutelfactor III

Clustering

Doel: Het bevorderen van samenwerking met het oog op (new) business development

Initiatieven - generiek	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Ontwikkeling clusterprogramma's en bevordering clustering op basis van sleutelgebieden/ maatschappelijke domeinen		--			PM
Totaal					

BUSINESS - Sleutelfactor IV Voorlichting /communicatie

Doel: Het vergroten van de bekendheid en toegankelijkheid van (innovatie)instrumentarium voor het Midden- en Kleinbedrijf.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Mobiele helpdesk voor ondernemers (drempelverlaging instrumentarium, bijv. EU (FP7), sleutelgebieden Senter/Novem)		1	4	4	
Totaal			4		

BUSINESS - Sleutelfactor V Business Development

Doel: Bevorderen, door ontwikkeling, van duurzaam ketenmodel Brainport o.a. voor export.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Internationalisering toeleveranciers (in keten); exportmodel, Business- development manager Brainport, Creëer top coördinatie kern toekomst		2	0,4	1,6	2
Totaal			2		

BUSINESS - Sleutelfactor VI Business & Technology Communities

Doel: Stimuleren van (open)innovatie door het vormen van toegesneden netwerken.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
◊ DSP valley	Operationeel				PM
◊ Eindhoven Inc. (onderdeel ELAt)	In ontwikkeling				PM
◊ Zet Business & Technology communities op die aansluiten bij sleutelgebieden, zoals Lifetech			4,8	4,8	
Totaal			4,8		

BRAINPORT Basics

BASICS

Brainport staat voor attractief vestigingsklimaat, quality of life, internationale oriëntatie, voorop in ICT (infra, diensten en gebruik).

BASICS - Sleutelfactor I Internationaal

Doel: versterken internationaal vestigingsklimaat bedrijven en personen (kenniswerkers), versterken internationale netwerken en positionering in Europees perspectief.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► International community: ontwikkeling international community (waarvan internationale school deel uitmaakt)	In ontwikkeling	1	4	4	
► Europese programma's: ◦ participatie in Europese (netwerk) programma's, ELAt programma	In uitvoering In verkenning	2			PM
► Regions of Knowledge	Aanvraag ELAt/Helsinki/ Tallinn ingediend	2			PM
Totaal					4

BASICS - Sleutelfactor II Bereikbaarheid

Doel: realiseren infrastructuur met dimensies gebaseerd op Brainport.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Aansluiting HTCE op de A2/A67	In ontwikkeling	1			12
► Vernieuwing aansluitingen Kennislaan A2 (Eindhoven Airport en Westcorridor)	In voorbereiding	1			40
► Internationale bereikbaarheid OV (HST-connect)/upgrading stations-omgeving		1			50
► Technologiespoor - Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant (BZOB) / Dynamisch verkeersmanagement	In ontwikkeling	1			10
► Verkeersruut Eindhoven		1			50
► Eindhoven Airport		1			NTB
► Hoofdwegenstructuur Helmond		1			NTB
► Stationsomgeving Helmond		1			NTB
Totaal					162

BASICS - Sleutelfactor III

Imago

Doel: vergroten externe bekendheid en versterken Brainportbeeld (Brainport als 'brand').

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Imagoactiviteiten (campagne) Brainport	onderdeel ELAT programma	2		4	4
► Brainporticonen: de verbeelding van Brainport in de regio:	In verkenning				
◦ Evoluon		2	10		10
◦ Lichtstrategie		2	4		4
◦ Witte Dame/Lichttoren/Art Center		2	40		40
◦ Helmond iconen		2			NTB
Totaal					58

BASICS - Sleutelfactor IV

Kwaliteit stedelijk milieu

Doel: creëren vestigingsklimaat van allure.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
► Strijp S/Westcorridor:	In verkenning of in ontwikkeling				400
◦ HOV lijn door Strijp S		1			
◦ Herbouw Le Corbusierpaviljoen		3			
◦ Verplaatsing station Eindhoven-Beukenlaan		2			
◦ Herontwikkeling Natlab		1			
◦ Herontwikkeling Klokgebouw		2			
► Ontwikkeling Suytkade en Brandevoort (Helmond)		1			
Totaal					400

BASICS - Sleutelfactor V Bedrijfslocaties

Doel: Adequaar aanbod bedrijfslocaties kennisindustrie.
Status: operationeel en in voorbereiding (High Tech Accelerator).

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
▶ High Tech Campus Eindhoven: met specifieke vestigingsmogelijkheden voor High Tech start-ups en doorgroeiërs	Operationeel en in voorbereiding (High Tech Accelerator)	1			PM
▶ Flight Forum	In ontwikkeling	1			Valt binnen programma bedrijfshuisvesting
▶ BZOB Zuid, Helmond	In ontwikkeling				
▶ Brandevoort Businesspark, Helmond	In ontwikkeling				
▶ Revitalisering bedrijventerreinen o.a. in Eindhoven (De Kade, de Hurk, Ekkersrijt) en Helmond (Hoogeind)	In ontwikkeling				
▶ Kempisch bedrijventerrein	In ontwikkeling				
Totaal					

BASICS - Sleutelfactor VI ICT

Doel: Adequate grensoverschrijdende ICT infrastructuur voor bewoners, bedrijven en instellingen en actief gebruik diensten m.b.v. ICT; voortzetten/uitbouwen voorsprongpositie (o.a. dankzij Kenniswijk).

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
▶ ICT Route 2010: programma ter stimulering	In besluitvorming	1			4
▶ Be-linked kenniscentrum	Operationeel	1	0	1,2	1,2
▶ ICT/breedband (infrastructuur, diensten, kennis)		1			PM
Totaal					

BASICS - Sleutelfactor VII

Quality of Life

Doel: Verblijfsklimaat verder versterken in het kader van een attractief vestigingsmilieu

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
▶ Het Groene Woud		3			NTB
▶ Het nieuwe Woud		3			NTB
Totaal					

BASICS - Sleutelfactor VIII

Samenwerking Triple Helix Europees

Doel: Verankering Triple Helix als basis in (Europese) samenwerkingsverbanden en netwerken.

Initiatieven	Status	Prioriteit (1-3)	Budget in mln. Euro		
			1	2	3
▶ Uitvoering Brainport Navigator	In ontwikkeling	1			PM
▶ ELAt	Operationeel	1			PM
▶ International Design & Community Chain	Operationeel	1			PM
▶ Regions of Knowledge	Operationeel	1			PM
Totaal					